

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A választókerületi beosztás igazságos

A kormány korrekt munkálata

A választókerületek új beosztása olyan fontos belpolitikai kérdés, hogy az fajsúlyánál fogva minden egyéb problémát háttérbe szorít. Helyesen oldotta-e meg a kormány feladatát? — ez a kérdés foglalkoztatja ezidőszerint egy a politikusokat, mint az ország közvéleményét. A sajtónak még nem igen volt alkalma komoly bírálatot mondani a kormány munkálatáról. Hiszen ezt a munkát, a melyen az országnak leghozzáértőbb szakemberei olyan hosszú időn át dolgoztak, a javaslat benyújtásától eltelt rövid idő alatt alaposan és lelkiismeretesen áttanulmányozni még nem is lehetett.

Lapunk budapesti munkatársa egy olyan férfiúhoz fordult, akinek a kerületi beosztás kidolgozásában fontos szerep jutott. Megkérdezte tőle, micsoda szempontok vezették a tervezet készítőit és megkérdezte véleményét a már eddig felbukkant néhány ellenzéki kritikai észrevételre vonatkozólag. A nyert nagyérdéki fölvilágosításokat a következőkben ismertetjük:

— Előre kell bocsátanom, hogy a kormány javaslatából a kerületi beosztásra nézve egészen tiszta képet még a céhbéli politikus sem alkothat magának, még kevésbé az ország nagy közvéleménye, melynek eszmekörétől az egész kérdés természetesen távolabb áll. A törvényjavaslat csupán a kerületek számának és székhelyeinek megállapításáról intézkedik. Az új kerületek tiszta képét azonban a részletes beosztás fogja megadni. A kormány javaslata konturjait nyújtja az új kerületeknek, a hozzáértő szem azonban már ezekből a konturökből is megállapíthatja, hogy a kormányt a legmesszebbmenő tárgyilagosság vezette, és hogy a kerületek felforgatásának pártpolitikai szempontból való összehányásának törekvése egyáltalában nem irányította. Ez olyan igazság, amelyet megcáfolni és az ellenkezőjét adatokkal beigazolni senki sem lesz képes.

— Hallom az ellenvetést, hogy egyes vármegyékben a kerületek száma apadt. A kérdés azonban az, hogy ez a csökkenés pártpolitikai szempontnak érvényesülését jelent-e? Könnyű bizonyítani az ellenkezőjét. Apad például a kerületek száma Alsó-Fehér vármegyében; az eddigi hét kerület helyett jövőre a vármegyében négy választókerület tervezetik. Be kellett állnia a csökkenésnek, mert ez a vármegye főleg kisvárosi kerületei révén túlságosan sok képviselt választott. Konstatálom, hogy a megszűnt négy kerület kivétel nélkül kormánypárti képviselőket küldött a parlamentbe.

— Vegyük például Szolnok-Doboka megyét. Ebben a vármegyében a választókerületek száma jelenleg hét, jövőre pedig öt lesz. A csökkenés oka az, hogy a vármegye eddig öt, részben kis kerületén kívül még Szamosújvár és Szék is külön képviselőt küldött. Ez az utóbbi város egyébként az ország legki-

sebb kerülete volt. Konstatálni lehet, hogy a megszűnendő két kerület szintén kormánypárti képviselőt választott.

— Abauj-Torna vármegyében a kerületek száma szintén kettővel apad. Még így is igen kedvező elbánásban részesül a vármegye, mert népességének arányszáma folytán erősebb csökkenés válnék indokolttá. A csökkenés folytán ebben a megyében viszont ellenzéki kerületek szünek meg.

— Látnivaló ebből a néhány próbából is, hogy az új beosztás hátrányait kormánypárt és ellenzék egyaránt érzi, mert az új beosztás készítői előtt kizárólag az objektív igazság volt a döntő szempont.

Munkatársunk fölvetette itt a kérdést, hogy minő indokok vezették az új beosztás tervezőit akkor, amikor Erdély kerületeinek számát csökkentik?

— Igaz, hogy az erdélyi kerületek száma csökken. Ezt a csökkenést azonban indokolja az, hogy vagyoni és kulturális tekintetben az erdélyi részek lakossága annyira kedvezőtlen helyzetben van, hogy választóinak száma, mely eddig rendkívül csekély volt, a választói jog új megállapítása alkalmából történő nagy emelkedés mellett is még mindig kevesebb lesz, mint egyebütt az országban. Ha a Királyhágón tuli országrész a tervezetben egyenlő elbánásban részesítenék az ország többi részével, választókerületeinek számában oly nagy visszaesést szenvedne, hogy ez a történelmi tradíciókban gazdag terület igazságtalan háttérbe szorítását jelentené. — A kormány tehát még akkor is, amikor Erdélyben az eddigi 74 kerületet 65-re olvasztja, a mai erőviszonyok ridek mérlegelése helyett azt a szempontot vette figyelembe, hogy Erdély a parlamentben idáig birt politikai súlyát nagyobb mértékben el ne veszítse. Minden szemrehányás között valóban a legalapaliban tehát az, mely a tervezetet a Királyhágón tuli országrész elhanyagolásával vádolja. Hozzáteszem még, hogy az új tervezet szerint az erdélyi kerületek túlnyomó részében nem lesz román többség, ami javára esik az ottani magyarságnak és a németységnek.

— A végén még foglalkozni óhajtok az 48-as és 74-es választótörvények praxisával, melyek a kerületi beosztást a törvényhatóságokra bízta. Nem tudom megérteni, miért lát az ellenzék nagyobb garanciát a törvényhatóságokban, mint a belügyminiszterben? — Hiszen ezt már csak a pártpolitikai szempont sem indokolja. Mert a törvényhatóságok kettő kivételével valamennyien a kormány mellett foglaltak állást a most folyó nagy politikai küzdelemben. Az ellenzéknek már csak azért sem volna érdeke, hogy ilyen kimondottan kormánypárti fórumok, mint a törvényhatóságok, döntsék el a kerületi beosztást.

— És még egy fontos szempont. Ha az új kerületi beosztásban a törvényhatóságok közreműködése mondatnék ki, alig volna lehetséges az új választási törvényt a jövő tava-

szig életbeléptetni, mert az egész művelet újabb decentralizálásokat tenne szükségessé s ez annyi időt rabolna el, hogy végül csakugyan a régi törvény alapján kellene meg-ejteni a legközelebbi általános választásokat. A kormányjavaslatnak az a rendelkezése, hogy a parlamentnek bemutatott beosztást jövőre csak a törvényhozás módosíthatja, nagy garanciát nyújt, mert kizárja annak a lehetőségét, hogy akár ez a kormány, akár a következő kormány a jövőben a szerint változtathassa meg a beosztást, amint azt egyik vagy másik vidéken valamely pártpolitikai ok célszerűnek mutatná reá nézve.

— A belügyminiszter a szombaton előterjesztett javaslatának feltétlen tárgyilagosságával mindenestre bebizonyította, hogy az új kerületek részletes beosztását nyugodtan rá lehet bízni. Végül pedig hangsúlyozni kívánom, hogy a részletes beosztásról jelentés kerül a képviselőház elé s így annak megvitatására meg lesz az alkalom.

1230 üres lakás

Emelkedett a házbéradó 1914-re

A gazdasági helyzetnek, de különösen a lakásviszonyoknak adja szomorú képét az a jelentés, amelyet Nagy Gyula házadónyilvántartó készített az 1914. évi házadó lajstromnak betérjesztése kapcsán. Különösen két momentum az, amely föl hívja az érdeklődést és erősebben mutat reá a bajokra. Egyik, hogy rengeteg sok az üres lakás, a másik pedig, hogy igen sok az adóbevallás elmulasztása folytán kiszabott pénzbírság. Ez utóbbi körülményt az idézi elő, hogy az ingatlanok árverés alatt állomok s a tulajdonosok egyéb nagy baja között nem tartja érdemesnek, hogy az adóbevallással törődjék.

A kincstár mindenestre jól jár az 1914. évi házbéradó kivételével, mert az 1914. évre kivetett házbéradóösszeg emelkedést mutat. A jelentés szerint ugyanis kivette volt házbéradó 1913. évre 1.129.975 korona 53 fillér. 1914. évre 8.246.665 korona 10 fillér bevallozott és megállapított házbérjövedelem és házbérérték után 14 százalékkal számított házbéradó kivette van 1.154.533 korona 09 fillér, ami az 1913. évi házbéradó összegéhez képest 24.558 korona 56 fillér emelkedést mutat.

A nagy gonddal és lelkiismeretes munkával készült jelentés ezután rátér annak ismertetésére, hogy mennyi üres lakás van Debrecenben. Az ismertetés szerint üresen áll:

5-12 szobás	61 lakás	404 lakrész	96000 K
4	48	192	43440
3	75	225	44900
2	168	336	69300
1	777	777	123460

bolt és üzlethelyiség 107 helyiség 107 lakrészrel 73400 korona bérértékben. Vagyis összesítve az adatokat, üresen áll jelenleg Debrecenben 2035 lakrészből és üzlethelyiségből álló 1230 lakás és bolt 450500 korona bérértékben.

Fölemlíti még a jelentés, hogy az adatok megállapítása a leglelkiismeretesebb utánjárással és helyszíni vizsgálatok alapján történt meg.

Adóbevallás elmulasztása miatt 1913-ban

kiszabtak 4736 korona 39 fillért, 1914-ben 6661 korona 91 fillért, vagyis 1925 korona 54 fillérrel többet, mint tavaly. Az előterjesztés szerint ennek oka abban keresendő, hogy igen sok ingatlan árverés alatt áll s a tulajdonosok nem törődnek már az adó ügyével tudatában annak, vagy azt gnodolva, hogy az ingatlan ugys elárverezik s így vallomási ívet nem adnak be.

Ellenzéki ferdítések Wekerle beszédéről

A horvátok deklarációja

Budapesti tudósítónk jelenti: A magyar országgyűlésre fölküldött horvát képviselők részint tegnap este, részint ma reggel Zágrábtól Budapestre érkeztek és ma délelőtt tíz órakor a Continentál-szállóban érkekezletre gyűltek össze.

Az értekezleten a horvát országgyűlési klub valamennyi tagja részt vett. *Mazuranics* Bogoszláv képviselő elnökölt és megjelent *Skerlec* Iván báró bán és *Pejacsevics* Tivadar gróf horvát-szlavon miniszter is. Az értekezlet mindenekelőtt a *vasutas pragmatika revíziójáról* szóló törvényjavaslatot, amely a képviselőház holnapi ülésének napirendjén van, tárgyalta. Ezzel kapcsolatosan megvitatta azt a *deklarációt* is, amelyet a horvátok holnap a képviselőházban előterjeszteni szándékoznak.

A deklaráció ünnepélyes nyilatkozat lesz, amely *hangsúlyozza a Magyarország és Horvátország közötti jó viszonyt és egyetértést* és kifejezést ad annak, hogy a tárgyalások alá kerülő vasuti pragmatikáról szóló törvény javaslat Horvátországban az alkotmányos rend helyreállításához vezetett. A horvátok természetesen a maguk részéről módosítás nélkül hozzájárulnak a törvényjavaslathoz. A deklarációt *Rajacsevics* báró fogja a képviselőházban elmondani. A hagyományos szokáshoz képest az első mondatot horvátul mondja, a deklaráció többi részét pedig magyarul.

A horvát képviselők *Tisza* István gróf miniszterelnöknél és *Beöthy* Pál képviselőházi elnöknél bemutatkozó látogatást tesznek és a képviselőház holnapi ülésén teljes számban megjelennek.

Tisza és a Cernin-ügy.

A bécsi *Pol. Corr.* egy jelentésében megállapítja, hogy *Tisza* István gróf miniszterelnöknek a Cernin-ügyben adott interpellációs válasza az összes politikai körökben igen jó hatást tett. Noha a miniszterelnök sajnálatának adott kifejezést, hogy az interjú megjelenhetett és noha ő a magyar álláspontot a romákkal folytatott tárgyalásokban igen erőlesen hangoztatta, a kormányelnök kijelentései mindamelllett arról is tanuskodnak, hogy ő teljes értékében méltányolja azt a lojális nyilatkozatot, melyet Cernin gróf ez ügyben megtett. *Tisza* beszéde nyilván lefegyverzte az ellenzékét és általános a meggyőződés, hogy a Cernin-ügy, melyet az ellenzék először a delegációban hozott elő, most már végleges elintézését nyert.

Wekerle kaszinói beszéde.

Wekerle Sándornak a Nemzeti Kaszinóban mondott banket-beszédét az ellenzék möhön igyekszik fruktifikálni a saját politikai céljaira, noha kétségtelen, hogy a beszéd nem nyújt támaszpontot az ellenzék által való kihasználásra. Ha *Wekerle* politikai és közéleti terrortól beszél, az egész ország mindenekelőtt arra a terrorizmusra gondol, melyet az ellenzék több mint egy évtizedre visszanyúló folytonos obstrukciójával kifejtett. Nagyon téved az ellenzék, ha azt hiszi, hogy ez az ő példátlan terrorizmusa a nemzet előtt feledésbe ment.

Hogy különben *Wekerle* Sándor valóban mire értette a terrorizmus kifejezést, kiderül beszéde hangjából. — Beszéde későbbi folyamán *Wekerle* meghajította zászlaját a jelenlegi politikai vezetők előtt, amikor szándékai tisztaságát hangoztatta. Egyáltalán nem

sikerülhet az ellenzéknek *Wekerle* Sándort a maguk politikájához hozzáfűzni, mert hiszen *Wekerle* egész politikai magatartása azt igazolja, hogy az ellenzéki politika szekerét tolni nem hajlandó.

Weszprémy Zoltánné meghalt

Agyszélhűdésből hirtelen halál

Ma délután hideg dőbbenettel csapott le a városra a hír, hogy *Weszprémy* Zoltán ny. főispán neje, *Csanak* Ilona urasszony hirtelen meghalt. A fagyos utcákon s a meleg szobákban megdermedt az emberek szive a gyászos hirre, amelyik Debrecen egyik legnemesebb szívű, legmagasztosabb lelkű urasszonyának halálát hordozta szét a városban.

Weszprémy Zoltánné halálának körülményei is tragikussá teszik a végtelenül mély gyászt, amely a családot sújtotta. Hétfőn este *Weszprémy* Zoltán, neje és gyermekei sógoruk, *Sesztina* Jenő családjánál időztek. *Weszprém* né jó kedvének és szeretetreméltóságának egész aranyos ragyogásával részt vett a kedélyes társalgásban. Este 10 óra körül hazamentek nagyerdei lakásukra. Ma délelőtt a kertben foglalatokodott a főispánné, majd bement a lakásba. Délben valami házi dolga akadt a kamarában. Ott azonban rosszul lett és átsietett a fürdőszobába, hogy a fejét hideg vízzel megmossa. Éppen ekkor végezte hegedűgyakorlatát *Weszprémy* Andor és hogy a játékat után megmossa a kezét, a fürdőszobába ment. Édesanyja fejét fogva az ajtófélfának borult. Fia rémülten kérdezte, hogy mi baja.

— A fejem fáj, mondta az anya.

Weszprém né pár pillanat alatt igen rosszul lett. Lefektették és orvost hívtak.

Dr. Losonczy Álmos főorvos érkezett ki elsőnek. Még életben találta a főispánnét, de a beteg már agonizált s pár perc alatt meghalt. Csakhamar megérkezett *Dr. Ujfalu* s *József* kir. tanácsos, főorvos is s a két orvos megállapította, hogy *Weszprémy* Zoltánné halálát a gyszélhűdés okozta.

A haláleset délután 3 órakor történt. Híre egy-két óra alatt szétfutott a városban, mely és fájdalmas megdöbbenést kelte mindenütt.

Weszprémy Zoltánné igazi nagyszony volt. Ideális családanya és ideális munkása s vezető lelke évek hosszú során át a debreceni jótékony nőegyletnek, amelynek a legutóbbi időikig alelnöknője volt. Halálát kiterjedt, előkelő családján kívül az egész város gyászolja. Temetése csütörtökön délelőtt fél 11 órakor fog végbemenni.

A gyászoló család a következő gyászjelentést adta közre.

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy jó feleségem, szeretett édes anyánk és testvérünk *Weszprémy* Zoltánné *Csanak* Ilona folyó hó 3-ikán délután 3 órakor, életének 50-dik, boldog házasságának 28-dik évében hirtelen meghalt. Szeretett halottunkat folyó hó 5-én csütörtökön délelőtt fél 11 órakor temejük a Kossuth-utcai temetőbe. Áldott legyen emléke! *Weszprémy* Zoltán és gyermekei *Zoltán*, *Andor* és *Ilona*. *Csanak* Róza özv. *Láposy* Ferencné. *Csanak* Janka és férje *Huzella* Elek. *Csanak* József és felesége *Lucich* Margit. *Csanak* János és felesége *Janky* Mariska. *Csanak* Jenő és felesége *Siposs* Margit. *Csanak* Margit és férje *Sesztina* Jenő. *Dr. Tóth* János. *Weszprémy* Kálmán és családja.

Weszprémy Jolán. *Biró* Irén. *Özv. Bernáth* Kálmánné gyermekeivel. *Zsedényi* Béláné férje s gyermekei. *Dr. Huzella* Tivadar felesége és gyermeke. *Ij. Csanak* József feleségével. *Ollinger* Béláné férjével. *Csanak* Géza és Béla. *Csanak* Mariska, *István*, *János* és *Márta*. *Ij. Csanak* Jenő és *György*. *Tóth* Irénke és *Márta*. A temetést *Dankó* temetkezési vállalat rendezti.

Szabad Iskola

Kovács Gábor dr. előadása.

Me este 6 órakor nagyszámu hallgató gyűlt egybe a Szabad Iskolának az ipartestület dísztermében tartott előadására. Ez alkalommal *Kovács* Gábor dr. egyetemi tanár, a Szabad Iskola ügyvezető-igazgatója ült az előadói asztalhoz és folytatta „Szociális problémák” címmel egy héttel ezelőtt megkezdett előadását.

Kovács Gábor dr. mai előadása a népeség kérdésének taglalására szorított. Az előadó a népeség problémájának fejtegetése által határozottan jelentős nevet vívott ki magának. E tekintetben csak annak a felemlyítését tartjuk szükségesnek, hogy báró *Láng* Lajos „A statisztika története” című néhány hónappal ezelőtt megjelent munkájában a magyar antimalthusisták között először is az előadóra hivatkozott, akiről, mint „lelkismeretes és nagykézülségű íróról” „A népesedés elmélete” című műve kritikájaképpen az elismersének legnemesebb hangján nyilatkozott.

Kovács Gábor Malthusnak kissé komor elméletével szemben, saját elméletének felállítására törekedett. Ő ugyanis a foglalkozások alapján akarja a népeséget tanulmánya tárgyává tenni s ezért a népeséget két főcsoportra osztja: a birtokosok és birtoktalanok osztályára. A népek egyes rétegeinek népesedésére nézve nem a házasságot tekintti döntő tényezőnek, nem is az ennek nyomában következő szaporodást, hanem tisztán pusztán a születést. Ugyanis avval igazolja ezt a tételét, hogy „a születési szám már magában véve is szolgál felvilágosítással arról, hogy miképp veszi ki a maga részét egyik-másik ország a nemzet fenntartás és társadalom-kötelesség munkájából”. Elméletében arra a konkluzióra jut, hogy a gazdaságilag gyengébb ekszisztenciáknál nagyobb a születések száma; ennek okát pedig az emberi akaratban látja, amelynek hatását a társadalmi konvenciók állapítják meg. Az ember akaratát a népeség szaporodása tekintetében erkölcsi, vallási, pszichológiai és esztetikai momentumok irányíthatják. Előadása folyamán azt bírálta az előadó, hogy a népeség nem annyira fontos az országok, nemzetek haladása tekintetében, mert hiszen nem a népeség a haladás, a fejlődés előmozdítója, hanem a társadalom motórikus eleme az egymásra utaltságban, a kollektív munkálkodásban leli a magyarázatát. — *Kovács* Gábor dr. előadását a hallgatóság a legnagyobb figyelemmel kísérvén és őt előadása végeztével lelkesen megtapsolta. **L. B.**

Holnap, szerdán *Szabó* Márton dr. főgimnáziumi tanár folytatja „A meteorológia főbb kérdései” címen megkezdett előadását s vázlatja a következő: A várható idő előre jelzése, a prognózis; a magyarországi prognózis-osztály. A jövő prognózisa s biztonságának feltételei. (Különböző önjelző-készülékek: termograf, barograf, aneroid, stb. bemutatása.) Az érdekes előadás, melyet nyomtatékkal ajánlunk a közönség figyelmébe este 6 órakor kezdődik az ipartestület dísztermében (*Simonffy*-u. 1. c. szám II. em.) s teljesen ingyenes.

— **A jolsvai képviselőválasztás.** Jolsváról táviratozzák: Ma volt a képviselőválasztás a jolsvai kerületben, melynek eddigi képviselője, *Benedek* Sándor volt államtitkár a közigazgatási bíróság másodelnökévé történt kinevezése miatt lemondott mandátumáról. *Ij. Kubinyi* Gézá, a munkapárti jelöltet egyhangulag megválasztották.

Kovács János Debreczenben készült a gyilkosságra

Nagyvárad rendőrtisztek a bűntényről

Kovács János és családjának tragédiája órákor temették el az olasz temetőbe a személynél tartja Debrecen közönségét. Kovács, mint megirtuk, sérüléseiből husz napon belül felgyógyul, Demjén Mariska állapota azonban aggasztó.

Nagyvárad tudósítók telefonon a következő újabb részleteket jelenti:

Nagyvárad rendőrtisztviselők beszélnek, a kik sok gyilkossági ügyben nyomoztak már, hogy ennek a drámának színhelyénél borzalmasabb színhelyet még nem láttak. Vér, vér és vér volt mindenütt a kis szobában, amikor a rendőrség emberei beléptek. Véresek voltak a párnák, a butorok, véres volt a vasora maradéka, a tányérokon vér, a szoba padlóján aludt vértócsák. Akik bentjártak a szobában, azoknak a torkát az iszonyat érzése fojtogatta. A bentjárók cipője vérben ázott. Egy közrendőr egyszerre elsápadt, ki akart menni a szobából, de az ajtóban elvágódott.

Kovács Jánost ma kihallgatta Jánossy Gyula főkapitányhelyettes. Kovács meglepő cinizmussal felel a kérdésekre.

— Azért jöttem Nagyváradra, — mondotta — hogy visszahívjam az asszonyt. Eltökéltem magamban, hogy ha nem jön, megölöm őket, azután pedig magamat.

— Hetvennyolcezer koronát vesztettem a börzén. Azután Debrecenbe mentünk lakni és hentesüzletet nyitottunk. Jól ment, de én nem tudtam lemondani uri passzióimról, a mulatságokról, a szinésznőkről és észrevettem, hogy az asszony e miatt nehezted. Megtudtam, hogy a házat, meg az üzletet a hátam mögött eladta s aztán egy szép napon mind a ketten eltűntek. Végre megtaláltam őket Váradon. Már én akkor elkészültem rá, hogy megölöm magam. A feleségem nagyon szíves volt hozzám s úgy látszott, hamarosan rendbejövünk. Másnap este beszélgettünk s azzal lepett meg, hogy minden vagyona elszűnt s ezért nem élhet velem, csak ha keresek valami állást. Ugy vettem észre, hogy a leánya intett neki a szemével. Felforrt bennem a düh s kirántottam a revolveremet. Rálöttem. Aztán Marit akartam megölni, a leányát, de hallom, hogy él.

Harangzúgás hallatszott be az ablakon. Az öreg felült az ágyában:

— Három óra. Most temetik az asszonyt.

A vén ember elmosolyodott:

— Hü, micsoda egy „szirén“ volt ez fiatal korában. Ez volt ám csak az asszony...

Demjén Mariska így vallott a rendőrfőkapitányhelyettes előtt:

— Annyit mondhatok, hogy borzalmas éjszaka volt. Én ágyban voltam, anyám éppen le akart feküdni, mikor Kovács rálőtt, majd azután én rám. Én kiszaladtam a fagyos éjszakába.

— Kovács a gyilkosság előtt az anyámmal arról beszélgetett, hogy együttéljenek ismét. Azután anyagi dolgok kerültek elő, Kovács ekkor dühös lett, kirántotta a revolverét és agyonlőtte az anyámat.

Kolb Géza nagyvárad vizsgálobíró már kétszer is kihallgatta Kovácsot, akit, ha jobban lesz, át fogják szállítani a rabkórházba.

Kovácsné eltemették.

Kovácsné holttestét vasárnap délig a lakásban hagyták, azután kiszállították az olasz temető halottasházába. Hétfőn délután 3

órakor temették el az olasz temetőbe a személynél tartja Debrecen közönségét. Kovács, mint megirtuk, sérüléseiből husz napon belül felgyógyul, Demjén Mariska állapota azonban aggasztó.

A temetésen jelen volt Kovácsné családjának több tagja.

Kerecsi Kovácsék házaseletéről.

A Rózsa-utca 4. szám alatt, a Tisza-palotában húzódik meg a nagyvárad tragédia szomorú hősné és előidézőjének, Kovács Jánosnak az üzlete, amely ma már Kerecsi József tulajdona. Jóforgalmu hentes-bolt, a mely ezekben a napokban különösen nagy látogatottságnak örvendett. Urisszonyok, polgáremberek, katonák jönnek az üzletbe s talán nem is annyira a vásárlás kedvéért, mint inkább holmi apró kérdezősködések miatt a nagyvárad véres szenzációra vonatkozólag. Az üzletben két segéd szolgál ki, az öreg Ungváry Imre, aki 22 esztendeig állott Kovácsék szolgálatában, szapora szóval válaszol a kíváncsi kérdezősködőknek. Maga az új tulajdonos, Kerecsi, ott ül az üvegfallal elrekesztett kis irodájában. — Számol, leveleket írogat.

— Az éjszaka jöttem meg Nagyváradról, ahová a tragédia hírére azonnal leutaztam, — mondja munkatársunknak — mert magamat is megdöbbentett az eset, habár számítani lehetett előre ilyesmire. Évek hosszú sora óta barátságban állok Kovácsékkal, ismertem minden ügyes-bajos dolgukat, belső családi életüket, amely amilyen boldogan indult az elején, később annyira szerencsétlen volt.

— Szegény Kovács, hozzá volt szokva, hogy állandóan sok pénzben duskáljon. Mikor először tönkrement, akkor kezdődött a családi perpatvar is. Az üzletet fia, Kovács Kálmán nevére folytatták, de ő már csak mint üzletvezető szerepelt a cégben, amely rövidesen szintén megbukott. A felesége, jobban mondva a mostoha leánya jómodu asszony volt s ezeket kényszerítette, hogy új üzlet nyissanak ismét, persze az asszony nevére. Az asszony belement az üzletbe, ami pénze volt, azt belefektette. Amortizációs kölcsönrel megvették a Patay-utca 19. szám alatti házat, amelyet gyárszerűleg rendeztek be, gépekkel szereltek föl, mert az volt a terv, hogy külföldre fogják exportálni az ott készült hentesárakat. Az elmúlt év október elsején nyílt meg az üzlet, amely nemcsak hogy fölemésztette Kovácsné készpénzét, de azonkívül még nagy hitelt is igénybe kellett venniök. Pénzre volt állandóan szükség. A téli vásárt megelőzőleg Kovács eljött hozzám és 1000 koronát kért kölcsön. Én hosszas kérdés után váltó ellenében át is adtam neki az 1000 koronát, azonban úgy, hogy az üzletben ügyvéd előtt teljes társszerű ellenőrzési jogot kötöttem ki magamnak.

— Kovács is, Kovácsné is belementek ebbe, én megkaptam a váltót, amelyet egyedül Kovácsné irt alá. Pár héttel ezután ismét 6000 koronára volt szükségük, amit szintén én folyósítottam ugyanilyen váltó ellenében s azzal az újabb kikötéssel, hogy az üzletet az én tudtom és beleegyezésem nélkül eladni nem szabad. Erre azért volt szükség, mivel Kovácsné ekkor már emlegetni kezdte, hogy legjobban lenne tudni az üzletet. Kovács azonban erről hallani sem akart.

— Az asszonynak volt valami kis földje Battonyán, amit Kovács kényszerítésére eladott. Pénzt azonban nem tudott kapni, mert a vásárló úgy kötötte ki, hogy csak január elsején fizet. Pénz azonban kellett, az adósság nőtt. Kovácséknál mindennapos lett a perpatvar, úgy hogy attól lehetett tartani, hogy ismét bekövetkezik a csőd s ez esetben nekem is odavész a kölcsönadott 7000 koronám. Ekkor tettem a prozopozíciót az asszonynak, hogy megveszem az üzletet. Az asszony hajlandó volt eladni, csupán arra kért, hogy ne szóljak a dolgról Kovácsnak, mert az képes megölni őt ezért. Elmentünk Szöllős Dezső dr. ügyvédhez és ott megkötöttük az adás-vételi szerződést, amely szerint én át-

veszem a Kovácsék adósságait, hétezer koronáról váltót adok, az én hét ezer koronás követelésemet beszámítjuk, és azon felül még ötszázhatvan korona készpénzt fizetek. Az egész vételár így mintegy harmincezer koronát tett ki. Az nem áll, hogy Kovács csak utólag értesült az adás-vételről. Mikor a szerződést aláírtuk egy külön okiratban az asszony kikötötte, hogy amennyiben ő az én követelésemet kitudja fizetni, úgy a szerződés semmis. Éppen ezért a szerződési okirat egyelőre Szöllős ügyvéd urnál maradt, aki azt nekem csak az asszony engedélye alapján adhatta ki.

— Kovácsné elutazott Battonyára, hogy az eladott földje árát megkapja s abból kifizesse engem. Battonyáról nekem levelet írt, amelyben arról értesített, hogy pénzt nem kapott és így fölhatalmazást küld táviratilag az ügyvédnek, hogy a szerződést nekem adja ki, amelynek értelmében az egész üzlet a Patay-utcai házzal egyetemben birtokomba jut. A levélben arról is említést tett, hogy egyidejűleg a férjének is megírta a dolgot, hogy átadta az üzletet és nem jön vissza Debrecenbe.

— Miután Szöllős ügyvédhez megérkezett a távirati értesítés, én megkaptam a szerződést, átvettem a hentesüzletet és megkértem Kovácsot, hogy a Patay-utcai házból — amely egyúttal a lakása is volt — költözzék ki. Kovács erről hallani sem akart. Én elmentem az ügyvédemhez, aki azt a tanácsot adta, hogy iriák az asszonynak. Ugy is tettem. Az asszony válaszában azt írta, hogy a butorait raktározom be valamelyik helybeli speditőrnel. Én újólag beszéltem Kovácsal, aki végre is kiadta a butorokat, én pedig beköltöztem a házba, ahol két hétig együtt laktunk Kovácsal, aki két hét után 240 korona ellenében elköltözött onnan s kiment a Hortobágyra a vejéhez.

Kovács készült a gyilkosságra.

— Másfél héttel lakott a Hortobágyon, ahonnan háromizben is bejött hozzám, örökösön indulatban volt s állandóan azt emlegette, hogy lemegy Váradra s a két asszony közül valamelyiknek a bőrit elhossa. Pénteken délelőtt hallottam, hogy Kovács elutazott Váradra s szombaton aztán meg történt a tragédia.

— Előre látható volt ez. Az utolsó két hónapban állandó volt a civódás a házastársak között. Az asszony is, a leánya is nagyon fukar volt, hatosonként adták a pénzt Kovácsnak, aki különösen a mostoha leányára haragudott. Mindenáron azt akarta, hogy a leány menjen el a háztól. Az anya persze ezt nem akarta, jóllehet borzasztóan félt Kovácstól. Magam is többször jelen voltam, amikor megverte az asszonyt. Egyszer előttem fogta meg a torkát és fojtogatni kezdte. Állandóan revolvert hordott magánál, úgy hogy az asszony naponként elemlegette:

— Meglássák ez az ember még megöl bennünket!

— Arra is volt eset, hogy kést, meg bal-tát fogott az asszonyra, egyszer pedig revolvert, úgy hogy ki kellett csavarni a kezéből.

— Az asszonyok állandóan rettegésben éltek. Tartottak a katasztrófától. Már januárban történt, hogy egy éjszaka olyan dühbe jött, hogy az asszonyoknak be kellett zárkózniok a szobájukba s amikor Kovács felesége kezde az ajtót, butordarabokkal torlaszolták el.

— Váradon lent van Kovács fia, az asszony bátyja és a fia. Én nem beszéltem csak a két utóbbival. Azoktól tudom, hogy mikor Kovács pénteken leutazott Nagyváradra, megegyezett az asszonnyal abban, hogy ismét együtt fognak élni, de úgy hogy a leány Battonyára megy lakni a fivéréhez, akinek ezt azonnal meg is írták. A levelet vasárnap reggel kapták meg, egyidejűleg azzal a távirattal, amelyben tudatták őket a tragédiáról.

Rejtelmek Bobrinszky körül

Nem tudják, hol a gróf

Bécsből táviratozzák: Az itteni orosz főkonzulátusra értesítés jött Pétervárról, hogy *Bobrinszky gróf január 30-án este elutazott Máramaroszigetre*. Harmencadikán reggel a pétervári osztrák-magyar főkonzulátuson láttamozták Bobrinszky utlevelét. Bobrinszky elutazása előtt kétszer volt Szaszanov külügyminiszternél, aki őt arra kérte, hogy ne utazzék el Máramaroszigetre, és ne okozzon kellemetlenségeket az orosz kormánynak. A gróf tudvalevően felségsértés és felségsértésre való izgatás és felbujtás miatt Ausztriából ki van tiltva és az osztrák hatóságok körözik, ezért a gróf Ausztria megkehlésével utazott.

Klein dr. védő is figyelmeztette a grófit, hogy ne jöjjön Máramaroszigetre, mert attól tart, hogy letartóztatják. A törvényszék tovább folytatta ma a tanúkihallgatásokat. A tiszaszilvai tanú kihallgatására került a sor. Állítólag jól értesült helyről jelentik, hogy *Bobrinszky ma Orsováról Budapestre érkezett*. Ezt azonban az orosz konzul tagadja s azt mondja: tudomása sincs róla, hogy Bobrinszky jönne. Azt is elmondta, hogy Bobrinszky kiváló szónok, nem tagja a szinodusnak. A rutének mozgalmá csak kulturális és vallási, semmi politikai jellege nincsen.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

SZERDA: *A bolond*, dalmü. (B. bérlet.)
CSÜTÖRTÖK: *A doktor ur*, vigiáték. — (C. bérlet.)
PÉNTEK: *A két árva*, dráma. (A. bérlet.)
SZOMBAT: *A valeni nász*, szinmű. (B. bérlet.)

* **Svärdström Valborg hangversenye.** A debreceni Zenekedvelők Köre 1914. évi február hó 5-ikén, csütörtökön este 8 órakor az „Apolló”-színházban (Piac- és Miklós-utca sarkán) tartja az 1913—14-iki évadban harmadik hangversenyét, melyre tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Fellep: Svärdström Valborg dalénekesnő. Zongorán kíséri: Tarnay Alajos zongoraművész, a budapesti orsz. zeneakadémia tanára. A műsor a következő: 1. Verdi: Violetta áriája a „Traviata” c. dalmüből. 2. a) Löwe: Goldschmieds Töchterlein (Ballada). b) Wolf: Storchbotschaft. 3. a) H. Alfvén: Bei Königin Margarethe (Ballada). b) H. Kjellström: Synnöves Gesang. c) Norvegischer Gebirgsgesang. 4. a) Brahms: Verrat. b) Wolf: Mausfallensprüchlein. c) H. Urban: Der kluge Peter. 5. a) Tarnay: Esteledik. b) Pusztay: Szól a lélekharang. c) Csiky: A kosár. A Kőr következő hangversenye február 24-én lesz. Fellep Casals Pablo gordonka-művész.

* **A legközelebbi ujdonságok.** (A színházi iroda jelentése.) A legközelebb szinrekerülő ujdonság Kálmán Imrének, a „Tatárjárás” és „A cigányprimás” kedvelt szerzőjének „A kiskirály” című operettje, mely a budapesti Népopera nagy sikerrel került szinre. „A kiskirály”-ból naponta folytak a zongora- és énekpróbák és nem sokára megkezdődhetnek a szinpadra az együttes próbák. A színház igazgatósága bizonyosra veszi, hogy amint tavaly „A cigányprimás”, az idén „A kiskirály” lesz a szezon legtöbbszor szinrekerülő operett-slágere. A színház drámai személyzete most tartotta meg az első próbát Shaw „Pygmalion”-jából, amelyet a Vigszínház óriási sikerrel mutatott be.

* „A doktor ur”. (A színházi iroda jelentése.) Molnár Ferenc kacagató bo-

hózata, „A doktor ur” kerül felújításra csütörtökön. A címszerepet Szalay Gy., a többi szerepet Halasi Mariska, Bányai Irén, H. Serfözi Etel, Nagy Sándor, Bérczi, Kormos és Madas játsszák.

* **A bérlőkhöz.** A színház igazgatósága felkéri a t. bérlők közül azokat, akik bérlőik meghosszabbítása iránt még mindezekig nem intézkedtek, hogy ez iránt még ma okvetlenül intézkedni sziveskedjenek, mivel az igazgatóság további haladékot nem adhat és nehogy ennek elmulasztása miatt zavarok álljanak elő.

Négy és fél százalék

Az Osztrák-Magyar Bank újból leszállította a kamatlábat

Néhány héttel előbb egyik pénzügyi kiválóságunk mondta azt, hogy ha az *Osztrák-Magyar Bank* a kamatlábat még egy fél perccel leszállítja, akkor azt már úgy tekinthetjük, hogy megkezdődött a normális közgazdasági élet.

Ez a várt körülmény most, ma délután bekövetkezett. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa Popovits Sándor kormányzó elnöke alatt ma délután ülést tartott, amelyen kimondta, hogy *a bankkamatlábát egy fél százalékkal, 5 százalékról 4 és fél százalékra szállítja le.*

A közgazdasági élet megindulását jelentő eseményt a tőzsdén nagy érdeklődéssel várták s mindenki azt hitte, hogy már a déli zárlat alkalmával meglesz a bankráta leszállítása. Azonban az eredetileg délelőttre kitűzött főtanács ülést délutánra halasztották. Erre a halasztásra már az a rémhir is elterjedt, hogy a kamatláb leszállítás egyáltalán elmarad. Ez azonban szerencsére csak álírhnek bizonyult.

A bankráta csökkentését a pénzpiacon mindenütt és a debreceni pénzpiacon is nagy meglepéssel és örömmel fogadták. Mert ebben a tényben a pénzpiacon bekövetkező s régen várt enyhülésnek, sőt a normális állapotoknak jelét látják.

A főtanács mai nevezetes ülésén, amely fél hétkor vette kezdetét, 620 részvényes volt képviselve. *Schmid* Frigyes vezértitkár jelentése után, amelyben teljes elismerést fejez ki a bank Pranger távozó vezértitkárnak, *Bossán* Vilmos a számvizsgáló bizottság jelntését terjesztette elő, majd *Wohanka* Rudolf kifejtette, hogy ragaszkodik a cseh főtanácsosok választásához.

Az ülés este nyolc órakor ért véget.

Használja a híres

H·A·J·D·U·S·Á·G·I

BAJUSZPEDRŐT!

mely legjobb az összes készítmények között

1 doboz 50 fillér.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

ARANYEGYSZARVÚ GYÓGYSZERTÁRÁBAN

DEBRECZEN, ROSSUTH-U. 8. A színház mellett

ahol minden bel- és külföldi különlegességek, szépségszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek a legolcsóbban beszerezhetők.

A szép asszony udvarlója

Don Juan bosszúja

Ma ugynevezett tömegnap volt a büntető járásbírószágon. A folyosók zsufolva felekkel, panaszosokkal, vádlottakkal, tamukkal. A járásbírók pedig reggel 8 órától déli 2 óráig isteni türelemmel tárgyalják csiribiri emberek csiribiri ügyeit, egy kis lopást, becsületsértést, főleg utóbbi válfaját a vétségeknek.

Ezeket az aktákat közreadni a közszemérem elleni kihágás végtelen sorozata volna. El sem képzelheti a távoli szemlélő, hogy a becsületsértő és rágalmazó kifejezéseknek milyen szótára van a magyar nyelvben. Egy huszárörmester fantáziája a porban sántikál azoknak az asszonyoknak az ötleteihez képest, akik a járásbíró elé viszik egymást becsületsértés vagy rágalmazás miatt.

Ma is volt egynehány ilyen pör szőnyegen. Ezek utálatosak. Sokkal kedvesebbek azok a nem ritkán visszatérő esetek, amikor Don Juanok állnak a bíró előtt és szemben velük egy-egy szép asszony vagy leány, a kik gyilkos pillantásokkal mérik végig a becsületsértő lovatot.

Ma délelőtt egy szép, fekete szemű, barna asszonyka, *B. Mártonné* panaszára állott íj. *T. József* szabó *Bay* Ádám járásbíró előtt. Íj. *T. József* tíz év óta nős már, de a szép fiatal asszony lángalobbantotta a szívet. Udvarolni szeretett volna *B. Mártonné*nek, de az asszonyka erényén minden kísérlet hajótörést szenvedett. A visszautasított Don Juan úgy állott boszut, hogy az asszonykát a háta mögött rágalmazni kezdte. *B.-né*nek egy férfi ismerőse elárulta a pórul járt udvarló szavait, mire a temperamentumos szépasszony becsületsértési pört akasztott íj. *T. József* nyakába.

Az elnök a vádlottat hallgatta ki először.

— Ön azt mondta két tanu előtt a panaszos urhölgyről, hogy megkaphatta volna, ha akarta volna. Igaz ez?

— Nem igaz, bíró ur! Én ugyan hasnáltam ezt a kifejezést, de úgy értettem, hogy *feleségül megkaphattam volna a nagyságos asszonyt.*

Erre már felpattan a szép asszony. Vilámok szikráznak a szemében:

— Dehogyan is így értette. Másra vonatkozott az a kifejezés. Hiszen kérem, tíz év óta nős. hogy vehetett volna el engem?

Elnök: Talán úgy értette, hogy elvált volna a nagyságos asszony kedvéért?

Vádlott: Nem, hanem, hogy a nagyságos asszonyt *nöllen* koromban megkaphattam volna feleségül.

Az asszonyka gunyosan felkacag:

— Tíz évvel ezelőtt *tizenöt éves voltam és nem is ismertük egymást*, hogy vehetett volna engem el?!

A bíró ezután kihallgatja még a két tanut, akik igazolják a vádat. A járásbírószágon becsületsértésben *bünösnek* mondja ki *T. Józsefet* és ötven korona pénzbüntetésre ítéli, de az ítélet végrehajtását fölfüggesztette.

— **A függetlenségi párt nem megy be a Házba.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A függetlenségi párt ma értekezletet tartott, amelyen kimondta, hogy a holnapi ülésre nem megy be.

Szt. Lukács-fürdői

Kristály forrás ásványviz

a világ legelterjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreczeni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA** város ház-épület, ahonnan a vizet házhöz is szállítják. **Kapható minden fűszerüzletben.**

Az esküdtszéki ciklus megnyitása

Elítelt rablótámadó

Ma vette kezdetét a debreceni esküdtszéki bíróság téli ciklusa. B. Csuth Sándor állott az esküdtszék előtt rablás és lopás bűntette miatt. A tárgyaláson Hoffmann József táblabíró elnökölt. Szavazóbírák voltak dr. Soltész Endre és Balogh Béla. A vádat dr. Magoss Kálmán kir. ügyész képviselte. A védelmet dr. Lengyel Béla látta el.

Elnök megnyitván a tárgyalást, megalkult az esküdtszék. Rendes esküdtek lettek: Soltész Balázs, Heller Márton, Rácz Gábor, Nagy Gábor, Kiss Ignác, Ecsedi István, Fél-egyházi János, Katona József, Katz József, Eóth István, Erdős Gábor, Bakóczy András, Horváth Tamás, pótesküdt Hirpát Ferenc.

Hoffmann József táblabíró ismerteti a vádat. B. Csuth Sándor 1913. november hó 22-én Juhász Józsefet megtámadta, letéper- te és elrabolt tőle egy kabátot és 30 koronát. Buzás Gábor mikespécsi csöszől pedig más alkalommal egy darab kenyert és szalon- nát lopott.

Elnök kihallgatja a vádlottat.

— Megértette a vádat, bűnösnek érzi magát?

B. Csuth Sándor: Bűnösnek érzem ma- gam mind a két vádban.

Elnök: Meddig nem dolgozott maga no- vemberben?

— Másfél hónapig.

— Hogy történt a Juhász-féle eset?

— Nem volt munkám, hálásra indultam az ekegyár melletti telepre, ahol az istálló- ban egy földimmel szoktam hálani. Este 9 óra körül a Salétrom-utcán egy vendéglőből jött Juhász. Ittas volt, nekiesett a sinvasnak, en- gem megismert a korcsma előtt és behívott a Klein-féle korcsmába, ahol pálinkát fize- tett nekem. A korcsmában Kenyeres Jánossal összeverekedett Juhász és Kenyeres elvet- te a Juhász könyvét. Ebből a korcsmából egy másik korcsmába mentünk. Megittunk egy üveg bort és Juhász fizetett. Láttam nála pár száz koronát.

— Mit gondolt ekkor maga?

— Azt gondoltam, be van rugva, elve- szem tőle a pénzt. Mikor kijöttünk innen, ak- kor Kenyereshez ment be Juhász. Én is bent voltam. Mikor eltávoztunk innen s a Hajnal- telep sarkára értünk, megragadtam a torkát, földhöz vágтам, négyszer arcon vágтам. El akartam venni a bankókat, de nem birtam ve- le és orra vágтам. Mikor láttam, hogy nem bírok vele, fölkapтам Juhász kabátját és el- iramodтам vele.

— Miért vitte el a kabátját?

— Tévedésből vittem el. Mert az enyém is ott volt.

— Tudta, hogy harminc korona volt a kabátban?

— Nem.

— Nem azért vitte el a kabátot, mert va- lami hasznát akarta látni az erőszaknak?

— Igen. És a pénzt elmulattam.

— Miért csinálta?

Vádlott hallgat.

Elnök: Hát a vámospécsi lopás hogy történt?

— December 3-án bementem Buzás Gá- bor csöszhöz, mert nem volt dolgom. Be volt zárva az ajtó, csak egy gyerek volt otthon. Zörgöttem, de a fiu nem akarta kinyitni az ajtót, csak ha neki adom a pálcát. Odabent a pálcáért a kisfiu kenyeret és szalon- nát is adott.

Elnök: A fiu azt vallotta, hogy maga bent kutatott a pénz után és az ajtót is maga lökte be.

Vádlott: Nem úgy van. A gyerek maga nyitott ajtót.

A sértettek közül elsőnek Juhász Józse- fet hallgatják ki. Elmondja, hogy aznap fi- zette ki őket egy vállalkozó. Százötven ko- rona volt nála, amikor Klein korcsmájába be- tértek Kenyeresrel osztozkodni. Láta, hogy

Csuth kint áll, behívta a legényt és fizetett neki egy kis pálinkát. A kabátja panyókára volt a vállára vetve és a zsebében 30 korona volt. Mikor a korcsmából kijöttek, Csuth ve- lük tartott; betértek Kenyereshez, de Csuth kint maradt. Mikor kijött, Csuthot nem látta. 8—900 méterre egyszerre oldalról megtá- madta Csuth. De nem sikerült letéperni, mire megrugta a lábán. Azután orra vágta Csuth, mire ő elengedte a támadót, aki a kabátjával eliramodott.

— Mennyi ideig dulakodtak?

— Tíz-tizenkét percig.

— Mennyi idő alatt gyógyult a sérülése?

— Tizenkét nap alatt.

Dr. Gálbory Sámuel törvényszéki orvos megállapítja, hogy a sérülések 8 napon belül gyógyultak.

Az első tanu Kenyeres Sándor fuvaros. Csuth a tanunál cseléd volt régebben. A me- rényletet nem látta, a korcsmai időzést úgy mondja el, mint Juhász.

Klein Márton vendéglős korcsmájában ittak, ő váltott egy ötven koronást Juhász- nak. Mikor látta, hogy Juhásznál pénz van és megpillantotta Csuthot, gyanusnak találta és felszólította Juhászt, hagyja nála a pénzt reggelig nyugta ellenében.

Ezután a vámospécsi eset került szó- nyegre.

Buzás Gábor csösz elmondja, hogy az unokája nem akarta kinyitni az ajtót, de Csuth belökte az ajtót. Elvitt vagy másfél kiló ke- nyeret és szalonát.

Ezután a 8 éves Buzás Józsefet hallgat- ta ki az elnök. Igen értelmesen vall.

— Mikor nagyapám elment, azt mondta, ne nyissam ki senkinek se az ajtót. Csuth Sándor arra köbörgött és addig lökdöste az ajtót, míg kifodult. Erővel kivette a kenyeret a fejem alól, osztán négyszer is vágott belő- le, osztán kileste a szalonát is az üregbe, oszt megette.

— Mit beszélt ez odabent?

— Aszt monta, hogy meg ne mondjam, hogy megette.

— Azt állítja ez a Sándor, hogy te nyi- tottad ki a pálcáért az ajtót.

— Nem igaz.

— Mi történt még?

— Aszt kérdezte, hogy hol van a píz, én aszt montam, hogy a zacskóba van kis píz, de a nagyapámnál.

A bíróság ezután megszövegezte a kér- déseket. Az egyik arra vonatkozott, hogy bü- nös-e Csuth Sándor a rablásban, a másik pe- dig, hogy bűnös-e lopás elkövetésében.

Az esküdtszék bűnösnek mondta ki B. Csuth Sándort s a bíróság egy évi és hat hó- napi börtönre ítélte. Az ügyész megnyugodott, az elítelt semmisségi panaszt jelentett be.

HIREK

— **Debrecen hat millió kölcsöne.** Meg- emlékeztünk róla, hogy Kovács József pol- gármester fölutazott a fővárosba. Vele utaz- tak Domahidy Elemér főispán és Magoss György dr. főügyész is. A polgármester a február 28-án lejáró 6.000.000 koronás köl- csön kifizetésére szükséges összeg felvétele ügyében a Magyar Bankkal és a pénzügy- miniszterrel is tárgyaljanak. A Magyar Bank ugyanis hajlandónak nyilatkozott újabb en- gedményeket tenni, hogy a város fedezhesse a kötelezettségét. Viszont a pénzügyminis- ter is ígéretet tett, hogy amennyiben a vá- ros más megoldást nem talál, hajlandó ő Deb- recen segítségére jönni.

— **A dunántúli református püspökválasz- tás.** Komáromból táviratozzák: A dunántúli református egyházkerület tagjai mai délelőtt Komáromban Tisza István gróf elnöklété alatt értekezletet tartottak a püspökjelölés ügyében. Minthogy sem Antal Géza, sem Czike Lajos nem vállalták a jelöltséget, az egyházmegye Kis József pápai esperes, az Orle. alelnöke, Németh István egyházkerü- leti főjegyző és Badai Károly esperes mellett foglaltak állást.

— **Eljegyzés.** Fenyő István, a helybeli László és Fenyő cég beltagja, eljegyezte Kozma Géza és neje Latzkó Szidónia leányát Budapestről. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A debreceni sorozás.** A városi tanács katonai ügyosztálya a következő értesítést teszi közzé: Debrecenben a fősorozás március hó 19., 20., 21., 22., 24. és 26. napjain tartatik meg. Figyelmeztetnek ennél fogva azon szülők, illetve hadkötelesek, akik a véd- törvény 20. §. (két évi tényleges szolgálat), 21. §. (egy évi tényleges szolgálat), 29. §. (papok és papjelöltek), 30. §. (öröklött mező- gazdaság birtokosai), 31. §. (családfentartók) szerinti kedvezmény valamelyikére igényt tartanak, hogy okmányokkal felszerelt folya- modványukat a városi tanács katonai és il- letőségi ügyosztályához mielőbb, de legké- sőbb a fősorozás megkezdéséig adják be.

— **A negyedik „csütörtöki est”.** E hó 5-én, csütörtökön délután 5 órakor tartják meg a negyedik csütörtöki felolvasó-estét a római katolikus főgimnázium dísztermében a következő, rendkívül érdekes s tanulságos műsorral: 1. Schumann (Op. 54.) „Be jó is hogy . . .”, polka-mazurka. Énekl: a „Sve- tits-intézet tanítónőképzőjének énekkara”. 2. Előadás az idegélet köréből. (35 vetítette kép- pel). Tartja Pintér Pál. 3. Grieg: „Aus dem Carneval”. Zongorán játsza Lusztig Erzsike. 4. Dr. Széll: „Tiroli dal”. 2. Siposs: „Alkonyul a nap”. 3. Bánfy: „Lili keringő”. Énekl Ferenczy Viktorné. Zongorán ki- séri dr. Széll Kálmán. 5. Vieuxtemps: „Bal- lade”. 2. Franz Dvorak: „Serenade”. Hegedűn játsza Konstek Béla. Zongorán kíséri Konstek Sándor. 6. „Mozgófényképek a szobában”. Edison legújabb találmánya. Is- merteti s bemutatja Ruzicska Gyula. Ez igen sikerültnek ígérkező s a tudomány legújabb vívmányait tárgyaló felolvasó-estre jegyek válthatók az Antalfy-féle Szentanna-utcai könyvkereskedésben.

— **Elzárták a Lánchidat.** Budapestről je- lentik: Ma reggel hat órakor hivatalosan el- zárták a Lánchidat a kocsiforgalom elől. A kétoldali gyalogjárót még nyolc-tíz napig sza- badon hagyják, amíg a jég elmegy a Dunáról s azután két évig mindenféle forgalom szü- netelni fog rajta. A hidnak közvetlen kocsit- testét is elzárták mind a két végén forgat- ható fakorlással, hogy a munkások szabadon közlekedhessenek rajta. A délelőtti órákban már javában is folyt a munka az egész hidon. Töt munkások serege bontja csákánnyal a faburkolatot s a szerelők, mindenféle vas- munkások kalapácsolnak, bontanak a hidon.

— **Tisztek sportklubja.** Bécsből jelentik: Holnap alakul meg itt a helyőrségi sportklub, amelynek elnökeül Fekete alezredest, a 39. gyalogezred parancsnokát szemelték ki. Az új sportklub feladatául tűzte, hogy a tiszte- ket megnyerje a sportolásnak.

URANUS

Korona- Passagó   Telefon 3-28.

MA SZERDÁN FEBRUÁR HÓ 4-ÉN
UTOLJÁRA LÁTHALÓ!

A VALÓDI
8. TANGOLÁZ
A szezon legjobb vígjátéka 2 felvonásban.
A főszerepben Mátrai Ernő,
akiváló Reinhardt színész.

6. A KÖTÉLTÁNCOS.
7. Szenzációs cirkuszi dráma 2 részben.
Ezt megelőzik:

1. ZENE.
2. KÉPEK KAIRÓBÓL. Színes term. felv.
3. BANDI AZ APÁCSOK KÖZÖTT. Humoros.
4. MÜLLER HÁZASSÁGA. Vígjáték.
5. PATHÉ UJSÁG. Multheti világesemények.

Előadások este pontosan 6-tól. Utolsó 10-től.
Minden kép után van bemenet. Rendes hely-
árak! Bérlet-, igazolvány- és trafikjegyek a 6 és
10 óras előadáshoz érvényesek.

Csütörtök, Pénteken — február 5 és 6-án
A kopenhágai Dans-kinograf ujdonsága

AZ ÁTOK

Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Psilanderné Edith és Zangenberg a főszerepben
és a kiváló amerikai ktsérő műsor!

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnap betűből engedély minden szöveg. Apró hirdetések elre szüntetendők.

Videokról

Apróhirdetéseket legcélszerűbb postatalványnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postatalvány szelvényén élér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Jelleges leveleket csakis kell igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-hivatalunkban a jelleges levelek délelőtti 10-12 óráig adhatnak ki. 706

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság telefon számai: Szerkesztőség 3-39 Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Levelezés

Jelleges levélnél a hirdetés száma is kéretek.

Komoly

Jellegre levél van a kiadóhivatalban.

Üzlet

SIMON GYÓGYKENYÉR és valódi karlsbadi kótszerült mirdennap friss kapható a Deutsch-üzletekben.

Órák

mindennemű javítása, ugyszintén zsebórák, éb-reszülő órák, éjjel világító számlapok, falli, inga és konyha órák, 14 kar. arany és ezüst függők. Női és férfi eredeti amerikai dublé láncok, jutányos árban beszerezhető. Belényesy Sándor órás és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17. — Törédek arany és ezüst beváltás. 99

1 mássa

hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csépp-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz kőszén, tűzifa legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

Adás-vétel

HÜVELY!

100 darab nicotinmentes csak 20 fill. Parafás 24 f. Arany 40 f. A Kip-Kop, Tiszti, Délibáb, Kolibri hüvelyek lerakata, a HARMATHY különlegeségi hüvelyüzletében van Fűvészker-t-u. 14. A Kolibri hüvelyt feltétlenül izelje meg mindenki!

Állás

Lapkihordók és laparusítók jelentkeznek déli és délutáni lapokhoz. Bethlen-u. 12.

Franc a

kisasszony tanitana uri családnál, ellátás ellenében. Szives megkeresések Simonyi-ut 18 a. sz. alá kéretek „Francia kisasszony” címre.

Különtéle

Míg a készlet tart

az ui Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu se-lyem bluzok 10 korona. Szövet tamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

férfi szabómhelyemet Arany Janos-utca 3. sz. alá helyeztem át.

Mérték után legelőgásabb férfiruhákat a legújanyosabb árban készítek. Javításokat és vasalásokat legolcsóbb árban eszközök. Tisztelettel BLAU DAVID. Az Oszti Magy. bank mellett

Lakás

Modern

üzlethelyiség kiadó. Bővebb felvilágosítás Komlós női felöltőáruházban. Piac-u. 52. Megyeház mellett. 113

Keresek

február 15-re egy teljesen külön bejáratu (lehetőleg kapualji) butorozott szobát. Esetleg két egymásba nyíló szoba is lehet. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Kétszoba” címen a kiadóhivatalba kérek.

KIADÓ bolthelyiség !!

A Kistemplombazárban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év február hó 1-től al-bérletbe kiadó. — Értekezhetni özv. Bodánszky Lipótnénál Széchenyi-u. 27. sz. a. az utcai lakásban. 99

Püspökladányban a Royal-szállodában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Morsékelt árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség beceses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Nagyságos Asszonyom!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy Hatvan-utca 36. sz. a. (keresztúpletben)

női szabóságot

nyitottam. A legújabb divat szerint készítek angol és francia női ruhákat, ugymint: kostümöt, ragiánt, sportruhát, plüsskabátot és színházi köpenyt a legújanyosabb árakon. A főváros, valamint a vidéki városok előkező szatony-jaiban szerzett sok évi tapasztalataim biztositékot nyújtanak arra, hogy Nagyságod legmesszebb menő igényeit is kielégíthetem, melyre minden igyekezetemmel törekedni fogok. : Nagybessl pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Stauber Ferenc.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Rajduvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászon, Kész fehérnemű, Női divatkel-mék, Szőnyegek

Óriási raktára !!

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF uri szabó divattermébe a legfinomabb a n g o l

DIVAT SZÖVETEK

városi új bérház 26. A nagy-érdemű urak pártfogá-sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

A Matild-crémnek

nincs szüksége, hogy csodát beszéljenek róla (ala Erényi).

A Matild-crémet ösmeri minden uradó, ki a Matild-crémét evtized óta használja itt Debreczen és vidékén; mindenki tudja, hogy a Matild-crémben nincsen higany, sem ólom, semmiféle ártalmas anyag, attól nem hull ki senkinek vénségére a fogá, a Matild-crémről nem hasgatódik idővel az arccsontja. A Matild-crém olyan a nagy lármával hirdett krémek között, mint a szerény, de illatos er-dei ibolya a gazdagok üvegházaiban tenyész-tett, szép külsejű, de szagtalan virágok között. A Matild-crém bőrt finomít, azonnal fehérít, puder alá nappali s esti használatra a legjobb ráncfedő, szeplőt, májfoltot, mittessert, minden bőrrümitőt eltávolít. Súlyosabb esetekben a Matild-arckenőcs éjjeli használatra. A Matild-crém ha használja nem költ hiába, mert ha hirdett hatásának nem felel meg, árát minden kibuvó nélkül visszaadom.

Matild-szappan, puder, hajrestorer.

➤ Készítjük ➤

KUN ISTVÁN

gyógyszerész.

MATILD-szépitőszerek kap-hatók minden gyógyszer-tárban és drogueriában. ....

Főraktár: KUBEK, előbb Tóth Béla gyógy-szertára (Tisza-palota). JUSA és JUNA drogue-riája Debreczen.

DALMA

2708. V. 1913. sz.

Arverési hirdetmény.

Dr. Frund Jenő debreczeni ügyvéd által képviselt Aktiengesellschaft Für, Elech-trischen Fabrik végrehajtónak végrehajtást szenvedő elleni 2708 korona tőke, ennek 1913. év november hó 19. napjától járó 6% kamata és eddig összesen 327 korona per-költség erejéig a debreczeni kir. járásbíró-ság 1914. V. III. 6. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1913. évi december hó 27-én bíróság lefoglalt és 4090 koronára becsült ingóságokra az arverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatók követelése ere-jéig is, amennyiben azok törvényes zálogjo-got nyertek — Debreczenben, Bathyány-u. 22. és Egyház-tér 13. sz. a. leendő megtar-tására 1914. évi február hó 4. napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok, a legdöb-bet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1914 január hó 18-án.

Gáll Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

Gyomorgörce, kólka, ótvágytalan-ság és általában gyomorbetegsé-geknel a legkittünőbb háziáser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

MIRALOVITS JENŐ

gyógyszertárban, Debreczenben.

DR. SZTANKAY ABA

gyógyszerész és vegyész-mérnök. Vegyészeti műszaki laboratoriuma DEBRECZEN, SZENTANNA-UTCA 66. SZÁM.

Az ügy íránt érdeklődők beces tudomására hozom, miszerint az általam Báton (Hontmegye) 1897-ben alapított vegyészeti műszaki laboratoriumom Debreczenbe helyeztem. Laboratoriumom elfogad egy a szerves, mint szervetlen kémia körébe eső elemzési munkákat. Kidolgoz és szabadalmazásra előkészít a kémia kö-rebe tartozó eszméket. Elvállalja a kémiai nagyipar körébe tartozó vállalatok tervezését s költségvetését. Külömböző banya-s kohótermékek hasznosítására ut-mutatást ad és szakértői véleménnyel szolgál. Orvos és gyógyszerészeknek újabb gyógyszereszek nyerését célzó eszméit realizálja, kidolgozza és azok értékesítésére ut-mutatást nyújt. Ugy gyógytáram, mint vegyészeti laboratoriumom a nagyrabecsült közönség szives figyelmébe ajánlom.

